Stockholms läns landsting

FÖRSLAG 2014:71

LS 1407-0882

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Ändring av bolagsordningen för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag samt kapitaltillskott till och inlösen av lån till bolaget

§ 222

Ändring av bolagsordningen för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag samt kapitaltillskott till och inlösen av lån till bolaget

LS 1407-0882

Ärendebeskrivning

Det nya europeiska regelverket för försäkringsbolag, Solvens II, träder i kraft 1 januari 2016. Det nya regelverket ställer högre kapitaltäckningskrav än tidigare regelverk, Solvens I. Som en anpassning till det nya regelverket behöver Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag, LÖF, ett kapitaltillskott från ägarna och inlösen av befintliga lån behöver göras.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets protokollsutdrag den 14 oktober 2014
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 3 oktober 2014
Protokollsutdrag Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolags styrelse den 14 maj 2014
Protokoll bolagsstämma den 14 maj 2014, inklusive bilaga
Förslag till ny bolagsordning för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag
PM Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag

Förslag och yrkanden

På sammanträdet föreligger följande förslag.
Landstingsrådsberedningens förslag i skrivelse den 22 oktober 2014

Landstingsstyrelsens beslut

Landstingsstyrelsen beslutar enligt landstingsrådsberedningens förslag föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna ny bolagsordning enligt förslag i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att tillskjuta Stockholms läns landstings andel av garantikapitalet till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag om 269 123 000 kronor

att inlösa Stockholms läns landstings revers till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag om 1 284 262 000 kronor.

Beslutsexpediering:
Landstingsfullmäktige
Akt

Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2014-10-22

LS 1407-0882

Landstingsstyrelsen

Ändring av bolagsordningen för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag samt kapitaltillskott till och inlösen av lån till bolaget

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Det nya europeiska regelverket för försäkringsbolag, Solvens II, träder i kraft 1 januari 2016. Det nya regelverket ställer högre kapitaltäckningskrav än tidigare regelverk, Solvens I. Som en anpassning till det nya regelverket behöver Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag, LÖF, ett kapitaltillskott från ägarna och inlösen av befintliga lån behöver göras.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna ny bolagsordning enligt förslag i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att tillskjuta Stockholms läns landstings andel av garantikapitalet till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag om 269 123 000 kronor

att inlösa Stockholms läns landstings revers till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag om 1 284 262 000 kronor.

Landstingsrådsberedningens motivering

Ett nytt regelverk från Europeiska kommissionen, Solvens II, ställer krav på försäkringsbolagen att förbättra konsumentskyddet genom att framförallt säkerställa att bolagen har tillgångar som garanterar försäkringstagarnas skydd. Detta medför att Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag är i behov av ett kapitaltillskott från ägarna. I övrigt krävs ändringar i bolagsordningen, samtidigt som befintliga lån behöver lösas.

Stockholms läns landstings andel av kapitaltillskottet utgör 269 123 000 kronor baserat på folkmängden 2013-12-31.

Stockholms läns landsting kommer att finansiera tillskott av garantikapital inom ramen för den ordinarie finansverksamheten till en årlig uppskattad kostnad på 3 miljoner kronor utifrån rådande räntenivå.

Beslutsunderlag
Arbetsutskottets protokollsutdrag den 14 oktober 2014
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 3 oktober 2014
Protokollsutdrag Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolags styrelse den 14 maj 2014
Protokoll bolagsstämma den 14 maj 2014, inklusive bilaga
Förslag till ny bolagsordning för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag
PM Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsen
Arbetsutskottet

PROTOKOLLSUTDRAG
Sammanträdesdatum
2014-10-14

Justerat den 15 oktober 2014
Justeringen anslogs 15 oktober 2014

Torbjörn Rosdahl
Dag Larsson

---

§ 90
Ändring av bolagsordningen för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag samt kapitaltillskott till och inlösen av lån till bolaget
LS 1407-0882

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande 3 oktober 2014.

Beslut
Landstingsstyrelsens arbetsutskott beslutade föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna ny bolagsordning enligt förslag i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande 3 oktober 2014

att tillskjuta Stockholms läns landstings andel av garantikapitalet till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag om 269 123 000 kronor

att inlösa Stockholms läns landstings revers till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag om 1 284 262 000 kronor.

_____

Vid protokollet
Elisabeth Angard-Levander

Exp: LS, Akten *2014-10-15*

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Ekonomi och finans

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-10-03

LS 1407-0882

Landstingsstyrelsens
arbetsutskott

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 03
Dnr LS 1407-0882
Rolel I

Ändring av bolagsordningen för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag samt kapitaltillskott till och inlösen av lån till bolaget

Ärendebeskrivning

Det nya europeiska regelverket för försäkringsbolag, Solvens II, träder i kraft 1 januari 2016. Det nya regelverket ställer högre kapitaltäckningskrav än tidigare regelverk, Solvens I. Som en anpassning till det nya regelverket behöver Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag, LÖF, ett kapitaltillskott från ägarna och inlösen av befintliga lån behöver göras.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 3 oktober 2014
Protokollsutdrag Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolags styrelse den 14 maj 2014
Protokoll bolagsstämma den 14 maj 2014, inklusive bilaga
Förslag till ny bolagsordning för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag
PM Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna ny bolagsordning enligt förslag i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att tillskjuta Stockholms läns landstings andel av garantikapitalet till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag om 269 123 000 kronor

att inlösa Stockholms läns landstings revers till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag om 1 284 262 000 kronor.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Styrelseordföranden i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (nedan bolaget eller LÖF) informerade på bolagsstämman den 14 maj 2014 ägarna om LÖF:s finansieringsbehov. Behovet av kapitaltillskott uppgår till 1 200 miljoner kronor att tillföras i form av nytt garantikapital varav Stockholms läns landstings andel utgör 269 123 000 kronor. För att behovet av kapitaltillskottet inte ska bli högre än 1 200 miljoner kronor krävs samtidigt att reverserna mellan bolaget och landstingen på 6 000 miljoner kronor löses varav Stockholms läns landstings lån till bolaget utgör 1 284 262 000 kronor. Orsaken till det nya kapitaltillskottet är det nya europeiska regelverket för försäkringsbolag, Solvens II, som ställer högre kapitaltäckningskrav än det tidigare gjorde. Garantikapitalet bokförs som finansiell tillgång varför tillskottet i sig inte belastar resultatet.

Bakgrund och överväganden
Bolagsstyrelsen för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag beslutade den 14 maj 2014 att *"begära att Patientförsäkringen LÖFs delägare löser föreliggande reverser samt tillskjuter ytterligare 1200 MSEK i garantikapital för att kapitalisera upp bolaget inför Solvens II"* (Protokollsutdrag Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolags styrelse den 14 maj 2014)

Styrelsen informerade ägarna vid bolagsstämman den 14 maj 2014 om behovet av nytt kapitaltillskott till bolaget och inlösen av de lån landstingen har gentemot LÖF. Styrelsen fick i uppdrag att hantera frågan vidare. En arbetsgrupp har på uppdrag av landstingens ekonomidirektörer, tillsammans med LÖF arbetat fram underlagen för beslut. Den bifogade promemorian beskriver förutsättningarna och de tekniska detaljerna kring förslaget.

Solvens II
Orsaken till begäran om kapitaltillskott är ett nytt regelverk från Europeiska kommissionen, Solvens II som träder i kraft den 1 januari 2016, vilket kommer att ersätta det nuvarande regelverket, Solvens I. Det nya regelverket ställer krav på försäkringsbolagen att förbättra konsumentskyddet genom att framförallt säkerställa att bolagen har tillgångar som garanterar försäkringstagarnas skydd. Solvens II ställer högre krav än nuvarande regelverk genom att i högre utsträckning täcka in framtida risker. För LÖF utgörs dessa huvudsakligen av

- skadeförsäkringsrisken

- att intäktsräntorna på reverserna inte tidsmässigt matchar skuldens utbetalningar (ränterisk)
- att bolaget har allt för stor koncentration av sina placeringar gentemot landstingen.

Finansinspektionen, som ger tillstånd och utövar tillsyn över försäkringsbolag, har medverkat i processen med tolkningar av regelverkets krav på bolaget. Dessa resulterade i insikten att nytt kapital måste tillföras gemensamt från alla landsting om totalt 1 200 miljoner kronor under förutsättning att reverserna om sammanlagt 6 000 miljoner kronor samtidigt löses in. Kapitaltillskottet skulle med nuvarande förutsättningar bli cirka 450 miljoner kronor högre om reverserna inte inlöses samtidigt som risken ökar för att ovan nämnda matchningsproblematik, ränterisk, kan ställa krav på ytterligare kapitaltillskott framöver. Om inte LÖF får kapitaltillskottet finns det risk att Finansinspektionen begär tvångslikvidering av bolaget.

Stockholms läns landstings andel av kapitaltillskottet utgör 269 123 000 kronor baserad på en fördelning i förhållande till folkmängden 2013-12-31. Reversens storlek uppgår för Stockholms läns landstings del till 1 284 262 000 kronor.

Kapitaltillskottet kommer att ske i form av garantikapital. LÖF har utrett olika sätt att tillföra bolaget nytt kapital varvid garantikapitaltillskott bedömts som mest fördelaktigt. Genom att tillföra kapitalet som garantikapital kan bolaget återbetala tillskottet till landstingen om förutsättningarna förändras så att tillskottet inte längre behövs. Som en konsekvens av att tillskott sker genom garantikapital måste bolagsordningen ändras på denna punkt, se bilagt förslag till ny bolagsordning.

Tidplan
De nya reglerna Solvens II träder i kraft den 1 januari 2016. För att klara tidsgränsen förutsätts att minst 50 procent av garantikapitalet är registrerat hos Bolagsverket senast i maj 2015 vilket i sin tur förutsätter att bolagsordningen i LÖF har ändrats dessförinnan. En extra bolagsstämma i LÖF kommer att hållas senast i december 2014 för att ändra bolagsordningen i tid för inbetalningen till bolaget. Resterande 50 procent av garantikapitalet ska vara inbetalat i november 2015 medan reverserna löses in senast under december 2015.

Bolagsstämma
För att bolagsstämman ska kunna anta ny bolagsordning krävs minst 21

röstberättigade fullmäktige. Varje delägare har enligt bolagsordningen rätt att utse högst två fullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering för LÖF, för landstingen och för Stockholms läns landsting

Reverserna
LÖF har per 2013-12-31 ett placerat kapital om 8,2 miljarder kronor varav reverserna mot landstingen utgör 6,0 miljarder kronor. Mellanskillnaden om 2,2 miljarder utgörs i huvudsak av placeringar i svenska staten, kommuner och bostadsinstitut. Finansinspektionens krav enligt Solvens II innebär att andelen placeringar i andra tillgångar än landstingsreverserna ska utökas, framförallt andelen i säkra placeringar som svenska staten. Avkastningen för LÖF på reverserna från landstingen utgår från en kort ränta, stibor 3 månader, med ett tillägg om 0,5 procentenheter. Stibor 3 månader ligger i början på juli månad 2014 på nivån 0,5 procent, vilket totalt innebär en avkastning på 1,0 procent för LÖF. Avkastningen för statsobligationer med en löptid på 10 år, som är ett godtagbart alternativ för LÖF för att få en bättre matchning av skulder och tillgångar, uppgår till cirka 1,7 procent. Andra placeringar med högre kreditrisk innebär högre avkastning. Sammantaget innebär det att LÖF i nuläget inte skulle tappa någon avkastning genom att landstingen löser in reverserna.

Den kvarvarade löptiden för lånen är 5 år från tidpunkten för inlösen den 31 december 2015 till ursprungligt förfall den 31 december 2020. För landsting som måste ersätta lånet från LÖF med annat lån kan konstateras att räntan för alternativ upplåning på marknaden med en löptid om 5 år för närvarande uppgår till stibor med ett tillägg om 0,3-0,5 procentenheter, det vill säga cirka 0,9 procent exklusive avgifter. Nuvarande ränteindikationer innebär att kostnaden för alternativ upplåning för landstingen inte bedöms bli dyrare än nuvarande lösning med reverserna gentemot LÖF.

Löser landstingen reverserna med befintlig likviditet är kalkylen på marginalen något mer gynnsam, förutsatt att placering av likviditeten genomförts med samma löptid och risk.

Ovanstående resonemang bygger på nuvarande kreditmarginaler och ränteläge, vilka kan komma att ändras under tiden tills reverserna ska lösas. Oavsett hur lösen av reverserna finansieras torde denna inlösen endast ha marginell inverkan på landstingens resultat.

Stockholms läns landsting kommer att finansiera lösen av reversen inom ramen för den ordinarie finansverksamheten med endast marginell resultatpåverkan.

Garantikapital
Kravet att förstärka LÖF:s kapital med 1 200 miljoner kronor kan bedömas ekonomiskt i likhet med kalkylen i ovanstående avsnitt. För LÖF innebär tillskottet att 1 200 miljoner kronor kan placeras i framförallt statsobligationer med 1,7 procent i avkastning, eller cirka 20 miljoner kronor årligen. Avkastningen förstärker LÖF:s resultat och innebär att avkastningen på sikt kommer ägarna till del.

För landstingen innebär garantikapitaltillskottet att likvida medel, som måste lånas upp eller utbetalas ur tillgängliga likvida medel, måste tillföras LÖF. Räntan på lånet eller uteblivna intäktsräntor på likvida medel kommer att belasta landstingens resultat. Storleken på räntan är beroende av hur kapitalet lånas upp eller hur likviditeten varit placerad.

Stockholms läns landsting kommer att finansiera tillskott av garantikapital inom ramen för den ordinarie finansverksamheten till en årlig uppskattad kostnad på 3 miljoner kronor utifrån rådande räntenivå.

Garantikapitaltillskottet tas upp som finansiell tillgång i landstingens balansräkningar, vilket är avstämt med expertgruppen inom Rådet för kommunal redovisning. Därigenom belastar inte tillskottet landstingens resultat så länge som bolagets egna kapital överstiger tillskjutna medel.

Åren 2007-2008 genomfördes senast kapitaltillskott till LÖF, ett kapitaltillskott som vid den tidpunkten skrevs ned i bokföringen. Utredning pågår för närvarande för att undersöka om nedskrivningen med nuvarande synsätt kan återföras med totalt 200 miljoner kronor.

Återföringen motsvarar 41 936 000 kronor för Stockholms läns landsting. En eventuell återföring bokförs som en intäkt och förbättrar resultatet i bokslut 2014.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Gunnel Forsberg
Ekonomidirektör

Utdrag ur Styrelseprotokoll LÖF 140514

Patientförsäkringen LÖF

Protokoll Nr 4, 2014

Extra sammanträde med styrelsen för
Landstingens Ömsesidiga
Försäkringsbolag,
org.nr. 516401-8557.

Tid: 2014-05-14, kl. 13.00 - 14.00

Plats: Hotell Hilton Slussen i Stockholm (lokal Platon + Aristoteles)

Närvarande styrelseledamöter:
Karin Christensson, ordförande,
Lars-Olof Rönnqvist, vice ordförande,
Henrik Ask,
Ingrid Bergman,
Rickard Simonsson,
Jerker Swanstein,
Börje Wennberg,
Kerstin Winberg, arbetstagarrepresentant
Magnus Morén, arbetstagarrepresentant

Dessutom närvarande:
Marie-Louise Zetterström, VD,
Roger W Björn, finanschef, (§§ 5-8)
Agneta Laurén, Chefjurist, styrelsens sekreterare

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande hälsade alla välkomna samt förklarade mötet öppnat.

I samband härmed tackade ordföranden övriga styrelsen för ett väl utfört arbete under året. Ett särskilt tack riktades till Henrik Ask. Detta eftersom styrelsemötet var Henrik Asks sista styrelsemöte som ledamot i styrelsen då Henrik Ask tackat ja till att istället bli vice VD och avdelningschef inom Patientförsäkringen LÖF.

§ 2 Fastställande av dagordning

Föreslagen dagordning (bilaga 1) godkändes och lades till handlingarna.

§ 3 Val av protokolljusterare att jämte ordföranden underteckna protokollet

Noterades att eftersom arbetstagarrepresentanterna har full rösträtt på styrelsesammanträdena så anses det heller inte finnas några hinder mot att dessa även åtar sig att vara protokolljusterare.

Styrelsens beslut

Beslöts härefter att protokollet skulle justeras, förutom av ordföranden, av arbetstagarrepresentanten Kerstin Winberg.

§ 5 Finansieringsplan medellång sikt

Noterades att inför sammanträdet hade Patientförsäkringen LÖFs Finansieringsplan (bilaga 2) sänts ut till ledamöterna och ansågs därmed föredragen.

Styrelsens beslut

Efter en kortare avstämning och diskussion kring den dialog med Patientförsäkringen LÖFs delägare som förevarit innan styrelsemötet beslöt styrelsen att begära att Patientförsäkringen LÖFs delägare löser föreliggande reverser och tillskjuter ytterligare 1 200 MSEK i garantikapital för att kapitalisera upp bolaget inför Solvens II.

§ 7 Dagordning extra stämma

Noterades att inför sammanträdet hade förslag till dagordning inför extra stämma den 16 september 2014 (bilaga 5) sänts ut till ledamöterna och ansågs därmed föredragen.

Ordförande informerade om den arbetsgrupp som bildats av ekonomidirektörerna inom landstingen för att bereda frågan om extra kapitaltillskott bland Patientförsäkringen LÖFs delägare och uppgav samtidigt att det finns en stor förståelse för att bolaget kommer att behöva kapital inför Solvens II. Frågan behöver dock beslutas av landstingsfullmäktige respektive regionfullmäktige både inför den extra bolagsstämman, för att kunna ändra Patientförsäkringen LÖFs bolagsordning, och med hänsyn till att reverserna tecknats mellan Patientförsäkringen LÖF och varje enskilt landsting/region.

Styrelsen beslutar

Styrelsen antog innehållet i föreslagen dagordning men beslöt att flytta den extra bolagsstämman till november 2014. Ordförande och VD fick styrelsens mandat att slutligt fastställa exakt datum.

§ 8 Övriga frågor

Noterades att inga övriga frågor anmälts.

§ 9 Mötets avslutande

Ordförande förklarade sammanträdet avslutat.

Justeras

Karin Christensson

Kerstin Winberg

Vid protokollet

Agneta Laurén

Patientförsäkringen LÖF

Protokoll fört vid ordinarie bolagsstämma (fullmäktige-sammanträde) den 14 maj 2014 i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF), organisationsnr. 516401-8557

Plats: Guldgränd 8
Hotell Hilton Slussen i Stockholm (lokal Platon + Aristoteles)
Tid: 14 maj 2013 kl 14.00–15.00

Närvarande fullmäktige, tillika röstlängd:		**Antal röster:**
Dag Larsson	Stockholms läns landsting	1
Lars Joakim Lundquist	Stockholms läns landsting	1
Rolf Edlund	Landstinget i Uppsala län	1
Sören Bergqvist	Landstinget i Uppsala län	1
Christer Kax Sundberg	Landstinget Sörmland	1
Susan Ols	Landstinget i Östergötland	1
Carina Ödebrink	Landstinget i Jönköping	1
Håkan Jansson	Landstinget i Jönköping	1
Anna Fransson	Landstinget Kronoberg	1
Eva-Lena Fungmark	Landstinget i Kalmar län	1
Anders Henriksson	Landstinget i Kalmar län	1
Kalle Sandström	Landstinget i Blekinge	1
Liselott Bensköld Olsson	Landstinget Halland	1
Gösta Bergenheim	Landstinget Halland	1
Helèn Eliasson	Västra Götalands regionen	1
Monica Selin	Västra Götalands regionen	1
Ola Karlsson	Örebro läns landsting	1
Marie-Louise Forsberg Fransson	Örebro läns landsting	1
Maria Dellham	Landstinget Västmanland	1
Lilian Palm	Landstinget Dalarna	1
Ulf Berg	Landstinget Dalarna	1
Per Wahlberg	Landstinget Västernorrland	1
Nicklas Sandström	Landstinget Västerbotten	1
Carola Fransson	Norrbottens läns landsting	1
Lena Celion	Region Gotland	1
Jerker Swanstein	Region Skåne	1
Summa		26

Dessutom närvarade:

Karin Christensson, styrelsens ordförande LÖF,
Ingrid Bergman, styrelseledamot LÖF,
Henrik Ask, styrelseledamot LÖF,
Börje Wennberg, styrelseledamot LÖF,
Rickard Simonsson, styrelseledamot LÖF,
Kerstin Winberg, arbetstagarrepresentant LÖF,
Kristian Wennerström, suppleant arbetstagarrepresentant LÖF,
Mats Eriksson, valberedningens ordförande, Landstinget Halland,
Marie-Louise Zetterström, verkställande direktör LÖF,
Magnus Fagerstedt, huvudansvarig revisor, Ernst & Young,
Lena Lindberg, VD assistent LÖF,
Lena Evangelisti, ekonomichef LÖF,
Helena Olsson, kommunikationschef LÖF, och
Agneta Laurén, chefjurist LÖF.

§ 1

Ordinarie stämma öppnas

Stämman öppnades av styrelsens ordförande Karin Christensson.

§ 2

Val av ordförande vid stämman

Till ordförande vid stämman valdes Lars Joakim Lundquist.

§ 3

Utseende av protokollförare vid stämman

Till protokollförare utsågs Agneta Laurén.

§ 4

Anmälan om förrättade val av fullmäktige

Anmäldes att samtliga landsting och regioner förrättat val av fullmäktige till stämman. Samtliga delägare hade tillsänt Patientförsäkringen LÖF protokoll över förrättade val av fullmäktige i enlighet med § 10 i bolagsordningen.

Nyval hade sedan förra ordinarie stämma skett av;
Lise-Lott Bensköld Olsson (istället för Per Persson) Landstinget Halland
Carina Ödmark (istället för Anna-Carin Magnusson) Landstinget i Jönköping
Rolf Edlund (istället för Erik Weiman) Landstinget i Uppsala län

Stämman noterade informationen om förrättade val av fullmäktige.

§ 5

Upprättande och godkännande av röstlängden

Anmäldes att stämman är beslutsför när minst hälften av antalet valda fullmäktige är närvarande. Det noterades att av 41 utsedda fullmäktige var 26 närvarande, varvid det konstaterades att stämman var är beslutsför.

Stämman beslöt att förteckningen över närvarande fullmäktige skall gälla som röstlängd och godkände densamma.

§ 6

Val av två justeringspersoner, tillika rösträknare

Stämman valde Helen Eliasson och Gösta Bergenheim att jämte ordföranden justera protokollet samt att vara rösträknare.

§ 7

Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad

Stämman förklarades behörigen sammankallad.

§ 8

Godkännande av dagordningen

Stämman godkände den utsända dagordningen, bilaga 1.

§ 9

Information om verksamheten 2012

Patientförsäkringen LÖFs styrelseordförande Karin Christensson och VD Marie-Louise Zetterström informerade om verksamheten under verksamhetsåret 2013 i enlighet med, bilaga 2.

§ 10

Föredragning av årsredovisningen och revisionsberättelser

Patientförsäkringen LÖFs styrelseordförande Karin Christensson föredrog årsredovisningen för verksamhetsåret 2013 i enlighet med handlingarna och bilaga 3.

Auktoriserade revisorn Magnus Fagerstedt redogjorde för den av honom undertecknade revisionsberättelsen och Johan Edstav redogjorde för lekmannarevisorernas granskningsrapport.

Stämman noterade informationen.

§ 11

Fastställande av resultaträkningen och balansräkningen

Stämman beslöt att fastställa resultaträkningen och balansräkningen.

§ 12

Dispositioner i anledning av vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen

Stämman beslöt i enlighet med styrelsens och verkställande direktörens förslag, vilket tillstyrkts av revisorerna, att överskottet om 230 557 kkr skall balanseras i ny räkning.

Noterades att Jerker Swanstein inte deltog i beslutet.

§ 13

Beviljande av ansvarsfrihet åt styrelseledamöter och verkställande direktören

Stämman beslöt att bevilja styrelseledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2013.

Noterades att Jerker Swanstein inte deltog i beslutet.

§14

Framtida finansieringsbehov Solvens II

Patientförsäkringen LÖFs styrelseordförande Karin Christensson föredrog Patientförsäkringen LÖFs framtida finansieringsbehov med anledning av kommande regelverk Solvens II, i enlighet med bilaga 4, varvid framkom att Patientförsäkringens LÖFs styrelse tidigare fattat beslut om att lösa reverserna samt begära in ytterligare garantikapital om 1 200 MSEK av Patientförsäkringen LÖFs delägare vid en extra bolagsstämma november 2014.

Stämman beslöt att uppdra åt styrelsen att Patientförsäkringen LÖF att ta erforderliga kontakter med landstingen och regionerna som förberedelse inför den planerade extra bolagsstämman november 2014.

§ 15

Bestämmande av arvoden åt styrelsen och revisorerna

Valberedningen, företrädd av Mats Eriksson, lämnade följande förslag:

Att arvode till styrelsen skall utgå med 85 000 SEK/år till ordföranden, 70 000 SEK/år till vice ordförande och 55 000 SEK/år till övriga styrelseledamöter. Arvode skall inte utgå till anställda i LÖF.

Att arvodet till revisorn skall utgå enligt avtal.

Att arvoden till lekmannarevisorerna skall utgå med 12 000 kr/år.

Arvodena skall utgå för tiden fram till och med nästa ordinarie stämma.

Stämman beslöt i enlighet med valberedningens förslag.

Noterades att Jerker Swanstein inte deltog i beslutet.

§ 16

Fastställande av antalet styrelseledamöter

Valberedningen, företrädd av Mats Eriksson, förslog att styrelsen skall bestå av sju ledamöter valda av stämman för tiden fram till och med nästa ordinarie stämma. Stämman informerades att utöver dessa har fackklubbarna FTF och SACO i enlighet med reglerna om styrelserepresentation för anställda rätt att utse en ordinarie ledamot och en suppleant vardera.

Stämman beslöt i enlighet med valberedningens förslag.

§ 17

Val av styrelseledamöter

Valberedningen, företrädd av Mats Eriksson, lämnade följande förslag:

Omval:
Karin Christensson, Chef Regionservice (Region Skåne),
Lars-Olof Rönnqvist, senior advisor, (Västra Götalandsregionen),
Ingrid Bergman, koncernredovisningschef (Stockholms läns landsting),
Rickard Simonsson, landstingsdirektör (Örebro läns landsting),
Jerker Swanstein, advokat (Limhamn), och

Börje Wennberg, landstingsråd (Landstinget i Uppsala län).

Nyval:
Jesper Andersson, VD Tre Kronor Försäkring AB.

Styrelsens skall väljas för tiden intill slutet av nästa ordinarie stämma. Styrelsen skall inom sig utse ordförande och vice ordförande.

Val av ny ledamot är beroende av Finansinspektionens godkännande.

I samband härmed lämnade även ordförande uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller har i andra företag (bilaga 5).

Styrelsen beslöt i enlighet med valberedningens förslag under förutsättning av Finansinspektionens godkännande av nya ledamöter.

Noterades att Jerker Swanstein inte deltog i beslutet.

§ 18

Val av revisorer

Valberedningen, företrädd av Mats Eriksson uppgav att Magnus Fagerstedt inte ställde upp för omval på årets bolagsstämma. Detta eftersom Patientförsäkringen LÖFs pågående Solvens II projekt medfört att det uppstått en intressekonflikt i uppdragen.

För att lösa den uppkomna situationen lämnade valberedningen följande förslag:

Att till revisor välja revisionsbolaget Deloitte med Henrik Nilsson som huvudansvarig revisor.

Att till lekmannarevisorer omvälja Johan Edstav, Landstinget i Uppsala län och Thomas Nordenstam, Västerbottens läns landsting.

Revisorerna skall väljas för tiden intill slutet av nästa ordinarie stämma.

Stämman beslöt i enlighet med valberedningens förslag och uppdrog åt Patientförsäkringen LÖF att upprätta revisionsavtal i enlighet med det avtalsförslag som skickades ut inför stämman (bilaga 6).

§ 19

Val av valberedning

Ordföranden informerade att enligt bolagets bolagsordning ska Patientförsäkringen LÖFs valberedning bestå av 3-5 ledamöter vilka väljs för en tid av två år.

Vid bolagsstämman den 15 maj 2013 valdes Mats Eriksson, Ingrid Lennerwald och Birgitta Rydberg till ledamöter i valberedningen för en tid av två år. Mats Eriksson utsågs till ordförande.

Ordföranden uppgav att då samtliga ledamöter kvarstod oförändrade ska val ske först nästa bolagsstämma.

Stämman noterade informationen.

§ 20

Fastställande av ägardirektiv

Ordförande hänvisade till gällande ägardirektiv för Patientförsäkringen LÖF och frågade om stämman hade något att anföra eller ändra gällande detta eller om ägardirektivet skulle fastställas utan ändringar.

Stämman beslöt fastställa föreliggande ägardirektiv utan ändringar.

§ 21

Avslutande av stämman

Då inga ytterligare ärenden hänskjutits till stämman förklarade ordföranden stämman avslutad.

Vid protokollet

Agneta Laurén

Justeras:

Lars Joakim Lundquist, ordförande vid stämman

Helena Eliasson

Gösta Bergenheim

Landstingen Ömsesidiga Försäkringsbolag Solvens II

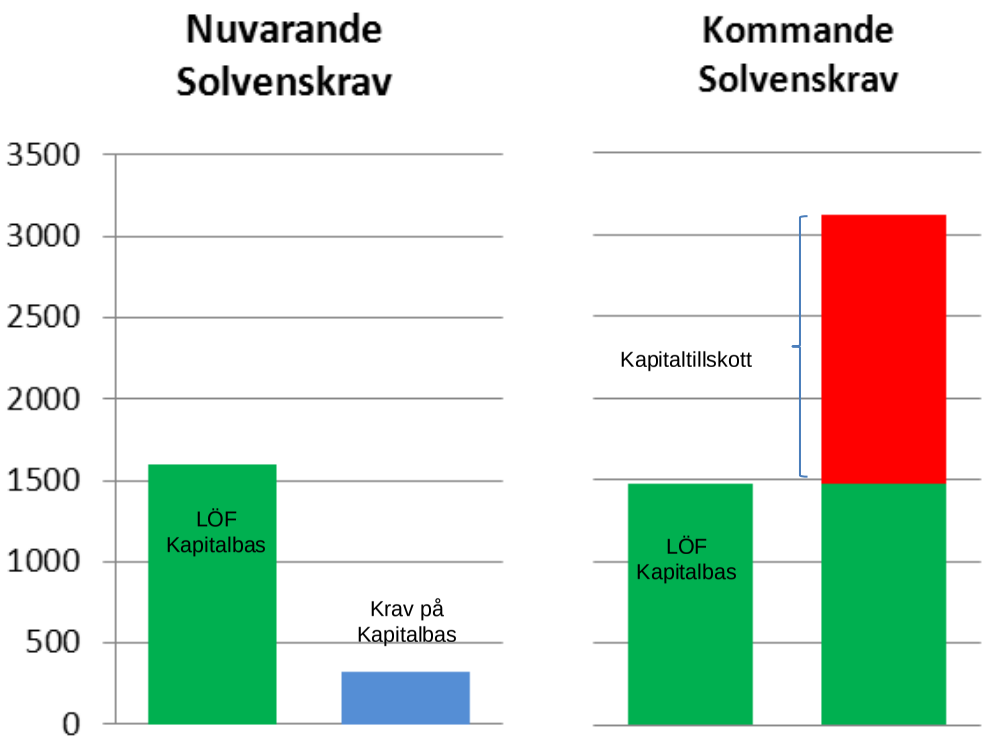
Solvens I VS Solvens II

Solvens I (Nuvarande finansiella regelverk för försäkringsbolag)

Solvens II (2016-01-01)

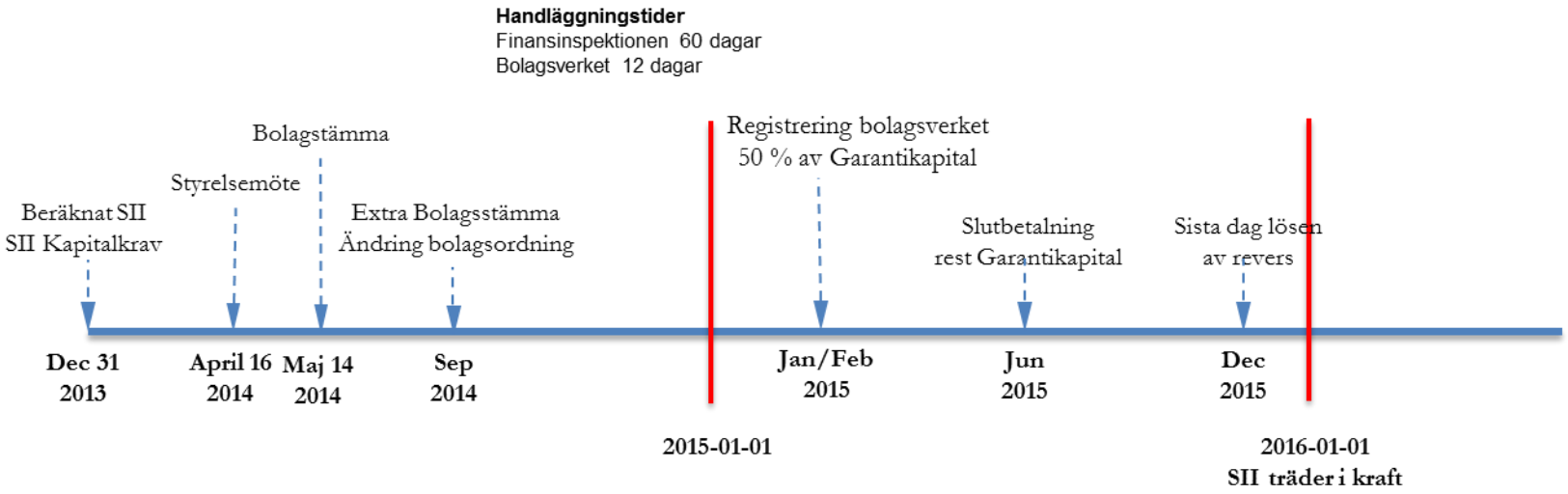
- Ökat kundskydd
- Skydd för den finansiella stabiliteten i en orolig marknadstid
- Riskbaserat utifrån enskilda bolagsåtaganden

Solvenskrav beräknade per 2013-12-31

Kommande Solvens Kapitalkrav	3120
Kapialbas	1470
Kapitaltillskott	**-1650**
Skuldebrev	450
Kapitaltillskott	**-1200**

Tidslinje

Handläggningstider
Finansinspektionen 60 dagar
Bolagsverket 12 dagar
Beräknat SII
SII Kapitalkrav
Styrelsemöte
Bolagstämma
Extra Bolagsstämma
Ändring bolagsordning
Registrering bolagsverket
50 % av Garantikapital
Slutbetalning
rest Garantikapital
Sista dag lösen
av revers
Dec 31
2013
April 16
2014
Maj 14
2014
Sep
2014
Jan/Feb
2015
Jun
2015
Dec
2015
2015-01-01
2016-01-01
SII träder i kraft

Redovisning kapitaltillskott Landsting

- Redovisas som Finansiell Anläggningstillgång
- Ingen indikation på att värde behöver skrivas ner
- Nedskrivning från 2007-2008 kan eventuellt återföras
- Stämmas av hos rådet för Kommunal redovisning

Bolagsordning för
Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag

(organisationsnummer 516401-8557)

§ 1
Bolagets firma är Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag.

§ 2
Styrelsen skall ha sitt säte i Stockholm.

§ 3
Bolaget har till föremål för sin verksamhet att meddela följande slag av direkt försäkring:
Allmän ansvarighet (klass 13).

Bolaget bedriver direkt försäkringsrörelse i hela riket.

§ 4
Bolaget får icke för egen räkning, vad avser ersättning enligt patientskadelagen (1996:799), ikläda sig ansvarighet som bedöms kunna leda till att bolagets skadekostnad överstiger något av följande belopp, nämligen för varje händelse 1 000 gånger det prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som gäller när ersättningen bestäms samt för varje skadad patient 200 gånger detta basbelopp för varje skadehändelse.

För att säkerställa en skälig levnadsstandard, enligt definition fastställd av bolagets styrelse, för patient som fått kroppsskada/personskada som kan medföra att ersättning enligt gällande försäkringsvillkor, lagstiftning eller vad som anges i första stycket får styrelsen medge ex gratia ett överskridande av de begränsningar som anges i första stycket.

För skador där vållande enligt skadeståndslagen (1972:207) fastställts får bolaget ikläda sig ansvarighet för fastställt skadeståndsbelopp utan återförsäkring.
Det belopp som anges i första stycket innefattar inte ränta eller ersättning för rättegångskostnader.

§ 5
Delägare i bolaget är försäkringstagarna. Delägarna svarar som juridiska personer var för sig för bolagets förbindelser, envar till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie han har haft att erlägga under det år förlusten uppkommit.

§ 6
Styrelsen skall bestå av lägst sju och högst nio av bolagsstämman valda ledamöter. Dessa utses årligen på ordinarie bolagsstämma för tiden till slutet av nästa ordinarie bolagsstämma.

Utöver ovan angivna ledamöter kan i styrelsen ingå ytterligare ledamöter och suppleanter för dessa enligt gällande lagstiftning om styrelserepresentation för anställda.

Styrelsen utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande när inte bolagsstämman valt dessa funktionärer.

§ 7
Styrelsen är beslutsför då fler än hälften av hela antalet ledamöter är närvarande.
Som styrelsens beslut gäller den mening för vilken vid sammanträdet fler än hälften av de närvarande röstar eller vid lika röstetal den mening som ordföranden ansluter sig till.

§ 8
Bolagets firma tecknas, förutom av styrelsen, på det sätt som styrelsen bestämmer av minst två personer i förening.

§ 9
För granskning av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt bolagets årsredovisning och räkenskaper utses årligen på ordinarie bolagsstämma för tiden till slutet av nästa ordinarie stämma en revisor med högst en suppleant för denne eller ett registrerat revisionsbolag. Bolagets revisorer skall vara auktoriserade revisorer.

Härutöver kan stämman utse minst en och högst två lekmannarevisorer med uppgift att utföra sådan allmän granskning som anges i 12 kap försäkringsrörelselagen (2010:2043).

§ 10
Bolagsstämmans befogenheter utövas av lägst 21 fullmäktige som utses enskilt av delägarna. Varje delägare har rätt att utse högst två fullmäktige.

Uppdraget som fullmäktig gäller för en tid av fyra år och löper från det att ordinarie bolagsstämma hållits närmast efter det valet ägt rum till dess ordinarie bolagsstämma hållits under fjärde kalenderåret därefter. Om en fullmäktigs uppdrag upphör i förtid äger den delägare som utsett honom utse ersättare för återstående mandatperiod.

Delägare skall skriftligen underrätta bolagets styrelse om vilka som utsetts till fullmäktige.

§ 11
Kallelse till bolagsstämma skall ske tidigast fyra och senast två veckor före stämman. Kallelse till bolagsstämma och andra meddelanden till fullmäktige skall ske i brev.

§ 12
På ordinarie bolagsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:
1. Val av ordförande vid stämman
2. Upprättande och godkännande av röstlängden
3. Val av två justeringsmän som tillsammans med ordföranden skall underteckna protokollet
4. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
5. Godkännande av dagordning
6. Föredragning av årsredovisningen och revisionsberättelsen
7. Beslut om
a) fastställande av resultaträkningen och balansräkningen
b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen och
c) ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktören
8. Bestämmande av arvoden och annan ersättning åt styrelsen och revisorerna
9. Val av styrelseledamöter och i förekommande fall val av styrelsens ordförande och vice ordförande
10. Val av revisorer
11. Val av valberedning
12. Anmälan om förrättat val av fullmäktige

13. Annat ärende som skall tas upp på bolagsstämman enligt försäkringsrörelselagen eller bolagsordningen.

En fullmäktig har rätt att få ett ärende behandlat vid en bolagsstämma om denne skriftligen framställer sin begäran hos styrelsen i så god tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till stämman.

§ 13
På bolagsstämma har varje fullmäktig en röst.

Bolagsstämman är beslutsför när minst hälften av hela antalet valda fullmäktige är närvarande.

Beslut på bolagsstämma avgörs genom enkel röstövervikt utom i de fall då försäkringsrörelselagen föreskriver annat.

Omröstning sker öppet, dock skall sluten omröstning ske om yrkande därom framställs.

Vid lika röstetal avgörs personval genom lottning. I övriga frågor gäller den mening som biträds av stämmans ordförande.

§ 14
Bolagsstämman skall utse ledamöter till en valberedning som skall bestå av lägst tre och högst fem ledamöter. Ordföranden utses av bolagsstämman. För valberedningen skall gälla en särskild instruktion som fastställs av bolagsstämman.

Ledamöterna väljs på ordinarie bolagsstämma. Uppdraget gäller för en tid av två år och löper från den bolagstämma vid vilken valet ägt rum till slutet av den bolagsstämma som hålls under andra kalenderåret därefter. Avgår ledamot under mandatperioden skall valberedningen utse ersättare för denne för tiden till slutet av nästkommande bolagsstämma.

§ 15

Bolagets garantikapital som mottagits under rörelsens gång ska uppgå till 1 200 MSEK. Tillskottet av garantikapital ska göras av bolagets respektive delägare efter en fördelning i förhållande till folkmängden 2013-12-31.

På garantikapitalet ska inte utgå någon ränta.

Av 12 kap. 10 § försäkringsrörelselagen följer att ett inbetalt garantikapital ska återbetalas om det inte behövs för att bedriva rörelsen ändamålsenligt och en återbetalning är förenlig med bestämmelserna om kapitalbasens storlek och sammansättning. Eventuell återbetalning ska fördelas proportionerligt mellan garanterna i förhållande till inbetald andel.

§ 16
Bolagets årsvinst står, med beaktande av försäkringsrörelselagens bestämmelser med därtill anslutande författningar, till bolagsstämmans förfogande.

§ 17
Vid likvidation av bolaget skall vid skifte av bolagets tillgångar de som var delägare på dagen för likvidationsbeslutet få del av tillgångarna i förhållande till det sammanlagda beloppet av varje delägares premier, som netto, som i enlighet med delägarnas gällande försäkringsavtal ha inbetalats till bolaget under innevarande år.

Patientförsäkringen LÖF

Patentförsäkringen LÖF står inför ett finansieringsbehov

2014-06-26

Patientförsäkringen LÖF

Patentförsäkringen LÖF står inför ett finansieringsbehov - Frågor och svar

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 VAD ÄR ETT FÖRSÄKRINGSBOLAG? 2
1.1 Vad är ett ömsesidigt försäkringsbolag? 2
1.2 Vilken nytta fyller Patientförsäkringen LÖF? 2
1.3 Hur ser balans- och resultaträkning ut för ett försäkringsbolag? 3
2 VARFÖR BEHÖVS KAPITAL? 4
2.1 Vad kan orsaka förändring av kapitalbasen? 4
2.1.1 Hur påverkas kapitalet av risker som realiseras? 4
2.2 Vad är skillnaden mellan Solvens I, Trafikljuset och Solvens II? 5
2.2.1 Varför behövde man se över Solvens I? 5
2.2.2 Vad är målet med Solvens II? 5
2.2.3 Vad är skillnaden på behovet av kapital mellan Solvens I, Trafikljuset och Solvens II? 6
3 HUR SER DET UT IDAG FÖR LÖF? 8
3.1 Vad är LÖFs kapitalkrav idag enligt Solvens I, Trafikljuset och Solvens II? 8
3.1 Huvudsakliga risker: 9
3.1.1 Riskträdet 9
3.1.2 Hur påverkas LÖFs tillgångar och skulder av räntan? 10
4 KAPITALSITUATIONEN FÖR PATIENTFÖRSÄKRINGEN LÖF? 11
4.1 Vad innebär det att förtidsinlösa reverserna och utöka kapitaltillskottet? 11
4.2 Hur mycket pengar behövs? 12
4.3 Vad är garantikapital och hur redovisas garantikapitalet? 13
4.4 Vilka datum är viktiga att känna till? 13
4.5 Vad händer om LÖF ej erhåller kapitaltillskott? 13
4.6 Bilaga 1 Kapitaltillskott per Landsting och Region 14
4.7 Bilaga 2 Reversstorlek per Landsting och Region 15

1 VAD ÄR ETT FÖRSÄKRINGSBOLAG?

Ett försäkringsbolags verksamhet är att mot en förskottsbetalning (premie) ta över risken för en viss händelse som kan leda till framtida utbetalningar.

1.1 Vad är ett ömsesidigt försäkringsbolag?

Försäkringsgivare kan bedriva verksamhet i olika bolagsformer, antingen som försäkringsaktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag eller understödsföreningar. I ömsesidiga försäkringsbolag är försäkringstagarna både delägare och kunder och verksamheten ska därmed bedrivas i försäkringstagarnas intresse. Möjligheterna för ett ömsesidigt bolag att skaffa nytt kapital är begränsade och därför har sådana skadeförsäkringsbolag rätt att kräva in ytterligare kapital från sina delägare. En sådan uttaxeringsrätt regleras i bolagsordningen och säkerställer att en försäkringsskada kan ersättas, genom bidrag från alla delägare. Vid den omvända situationen kan det noteras att överskott i bolagen oftast kommer delägarna tillgodo i form av premiereduktion.

1.2 Vilken nytta fyller Patientförsäkringen LÖF?

Patientförsäkringen LÖF är ett ömsesidigt försäkringsbolag som är delägt av samtliga landsting och regioner. Bolaget är ett rikstäckande försäkringsbolag som har till huvuduppgift att försäkra de vårdgivare som finansieras av landstingen och regionerna. Patientförsäkringen LÖF har som uppgift att meddela patientskadeförsäkring enligt patientskadelagen och ansvarsförsäkring för patientskador i hälso- och sjukvården. Patientförsäkringen LÖF ska inom ramen för försäkringsverksamheten teckna försäkring med landsting och regioner där landsting och regioner betalar in premier på en regelmässig basis till Patientförsäkringsbolaget LÖF. Bolaget utreder och lämnar ersättning till patienter som drabbas av skada inom vården. Patientförsäkringen LÖF försäkrar vårdgivare som finansieras av landstingen och regionerna men slutkunder är de som drabbats av en patientskada.

1.3 Hur ser balans- och resultaträkning ut för ett försäkringsbolag?

Ett försäkringsbolags tillgångar består av placeringstillgångar, fordringar avseende direktförsäkring och förutbetalda anskaffningar. Skuldsidan består av det egna kapitalet samt skulder avseende direkt försäkringar och försäkringstekniska avsättningar. Nedan följer en mer detaljerad beskrivning av dessa poster. Beskrivningen är avsedd att konceptuellt förklara resultat- och balansräkning i ett försäkringsbolag.

Tillgångar	
Placeringstillgångar	Tillgångar som försäkringsbolaget har placerat i. I denna post finns bland annat LÖFs reverser
Fordringar avseende direktförsäkring	Inbetalningar (ex premier) från direktförsäkringar som inte har kommit in till försäkringsbolaget ännu.
Förutbetalda anskaffnings-kostnader (DAC)	Kostnader som uppstår när ett försäkringsföretag anskaffar eller förnyar försäkringsavtal
Skulder	
Skulder avseende direkt försäkring	Utbetalningar för direktförsäkring som inte har betalats ut ännu.
Försäkringstekniska avsättningar (FTA)	Består av ej intjänade premier, oreglerade skador och livförsäkringsavsättning

Intäkter	
Premieinkomst	Total summa som försäkringstagaren betalar för ett försäkringsavtal- Premier för nästkommande försäkringsår för att täcka alla skadeutbetalningar som förväntas tillhöra försäkringsåret.
Förändringar i avsättning för ej intjänade premier	Omvärdering av värdet för premier som inte har tjänats in ännu
Kapitalavkastning, intäkter	Intäkter för investerat kapital
Premieintäkt	Den del av premien som redovisas som intäkt i den aktuella perioden
Kostnader	
Utbetalda försäkringsersättningar (brutto)	Utbetalningar under aktuell period
Förändring i avsättning för försäkringstekniska skulder	Omvärdering av avsättning för försäkringstekniska skulder
Driftskostnader	Direkta som indirekta kostnader för anställd eller inhyrd personal, hyror, planenliga avskrivningar på andra tillgångar än placeringstillgångar samt andra verksamhetsrelaterade kostnader
Kapitalavkastning, kostnader	Beräknad avkastning utifrån de försäkringstekniska avsättningarna

2 VARFÖR BEHÖVS KAPITAL?

Det är skillnad på hur premier och kapital används av ett försäkringsbolag. Premierna ska täcka framtida skador i den löpande verksamheten och tas in på en regelbunden basis. Kapitalet används för att täcka risker, större investeringar och regelmässiga kapitalkrav.

2.1 Vad kan orsaka förändring av kapitalbasen?

Det finns två anledningar varför kapitalbasen minskar, att tillgångarna minskar eller att skulderna ökar. Tillgångarna kan bland annat minska genom att marknadsvärdet för tillgångarna sjunker.
Att skulderna ökar kan bero på att marknadsvärdet på reserverna för bolagets framtida försäkringsutbetalningar ökar eller att risker realiseras med följd att bolagets skulder tilldelas högre belopp än tidigare.

En kapitalbas måste vara tillräckligt stor för att bolaget ska kunna hantera de förutsedda och oförutsedda förluster som påverkar balansräkningen.

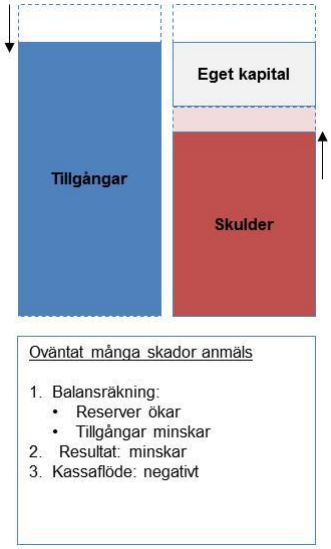
2.1.1 *Hur påverkas kapitalet av risker som realiseras?*

Att en risk realiseras innebär att något som tidigare var osäkert inträffar och därmed blir säkert. Det kan också bli aktuellt för bolaget att omvärdera existerande antaganden till följd av den nya informationen.

En risk som kan ha betydande påverkan på försäkringsbolags kapitalbas är ränterisk. Om räntan går ner så påverkas balansräkningen på så vis att skulderna och tillgångarna ökar. Det är däremot inte säkert att tillgångarna ökar lika mycket som skulderna. Ett exempel på detta är skuldebreven (reverserna) som är utställda av LÖF. Om värde skulder ökar mer än värde tillgångar minskar storleken på bolagets kapitalbas.

Förändringen i värde tillgångar och värde skulder beror på att både tillgångar och skulder omvärderas med en lägre diskonteringsränta.

En annan risk som påverkar balansräkningen är försäkringsrisk. Vid händelse att ett oväntat stort antal skador anmäls måste bolaget göra oväntat höga skadeutbetalningar, vilket påverkar resultatet negativt och därmed reducerar kapitalbasen. Om bolaget, utifrån dessa faktiska skador, gör bedömningen att det framtida antalet skador kommer att vara större än vad som tidigare antogs, bör även värdet på bolagets framtida utbetalningar öka. Om värdet på bolagets framtida utbetalningar ökar bör också värdet på bolagets framtida reserveringar öka. Detta medför i sin tur att bolagets skulder ökar, vilket får konsekvensen att kapitalbasen reduceras.

2.2 Vad är skillnaden mellan Solvens I, Trafikljuset och Solvens II?

Solvens I är det regelverk som försäkringsbolagen idag har att efterleva. Till det kräver Finansinspektionen även att försäkringsbolagen ska rapportera ”trafikljuset”. Trafikljuset är något mer sofistikerat än Solvens I då det kräver större inslag av verkligt värde i värdering av tillgångar och skulder.

2.2.1 *Varför behövde man se över Solvens I?*

Solvens I utgjorde ett tidigt steg till harmonisering av den europeiska försäkringsmarknaden och syftade till att säkerställa att berörda försäkringsbolag höll tillräckligt med kapital för att kunna betraktas som stabila. Med tiden gjordes bedömningen att regelverket behövde stärkas, både för att fortsätta harmoniseringen av europeiska försäkringsbolag och för att säkerställa en stabil försäkringsmarknad, men även för att ta höjd för lärdomar och nya förutsättningar.

2.2.2 *Vad är målet med Solvens II?*

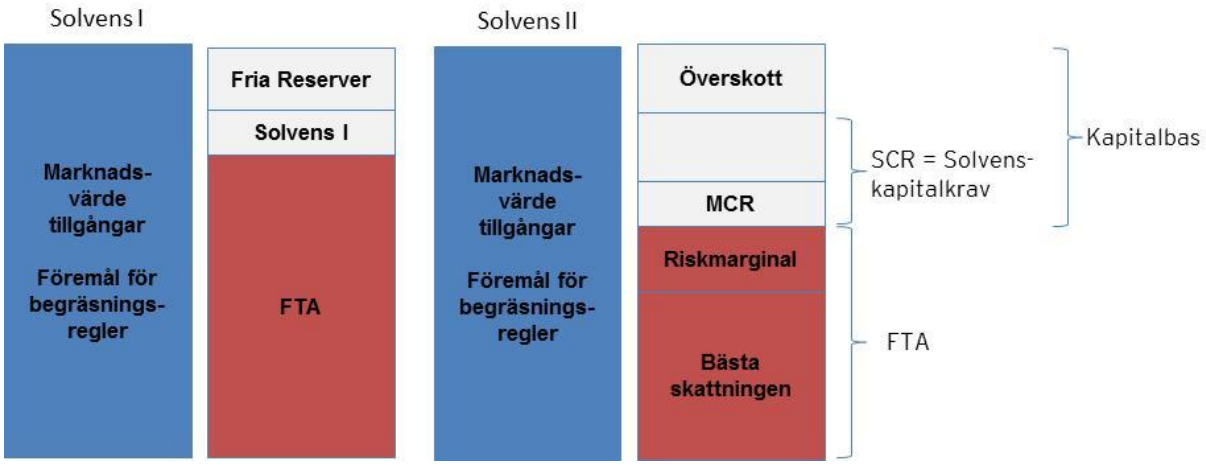
Solvens II täcker samtliga områden som Solvens I inte säkerställde. Därutöver kommer Solvens II även:

- Främja harmonisering och därmed konkurrensneutralitet
- Säkerställa att försäkringsbolagen klarar av stora oförutsedda förluster och därmed skydda försäkringstagarnas och andra intressenters fordringar.
- Ersätta dagens volymbaserade system med ett system som tar hänsyn till de verkliga risker bolagen möter i sin verksamhet.
- Säkerställa att bolagen har tillräckligt med kapital för att inte gå i konkurs under den närmsta 200 års perioden.
- Ersätta dagens Solvens I-regelverkets volymbaserade system med ett system som tar hänsyn till de verkliga risker bolagen möter i sin verksamhet. Detta är ett krav som funnits från den europeiska försäkringsbranschen under lång tid.

2.2.3 *Vad är skillnaden på behovet av kapital mellan Solvens I, Trafikljuset och Solvens II?*

Skillnader i tillgångar och skulder

En markant skillnad mellan Solvens II kontra Solvens I och Trafikljuset återfinns i Solvens II-regelverkets krav på att både tillgångar och skulder ska marknadsvärderas. Solvens II bygger på IFRS (internationell standard för redovisning) värdering av tillgångar och skulder men kompletterar detta med flera specifika krav avseende vilka värderingsmetoder som är tillämpliga och på vilka sätt balansräkningsposter får värderas (ett exempel är immateriella tillgångar vilka enligt Solvens II ska tas upp till nollvärden).

Försäkringstekniska avsättningar (FTA) beräknas på olika sätt under Solvens I och Solvens II. Under nuvarande regelverk, Solvens I, ska FTA motsvara det belopp som bolaget vid varje tidpunkt behöver för att kunna uppfylla alla åtaganden som ”skäligen kan förväntas uppkomma” med anledning av ingångna avtal. Det betyder att alla antaganden ska vara satta så att FTA får innehålla en säkerhetsmarginal och att exempelvis antaganden om dödlighet för att beräkna livförsäkringsavsättning sätts så att risken åtminstone inte underskattas. Uträkning av FTA innehåller ingen typ av effekt på eventuella risker.

Under det nya regelverket för Solvens II, ska FTA beräknas som summan av två delar:

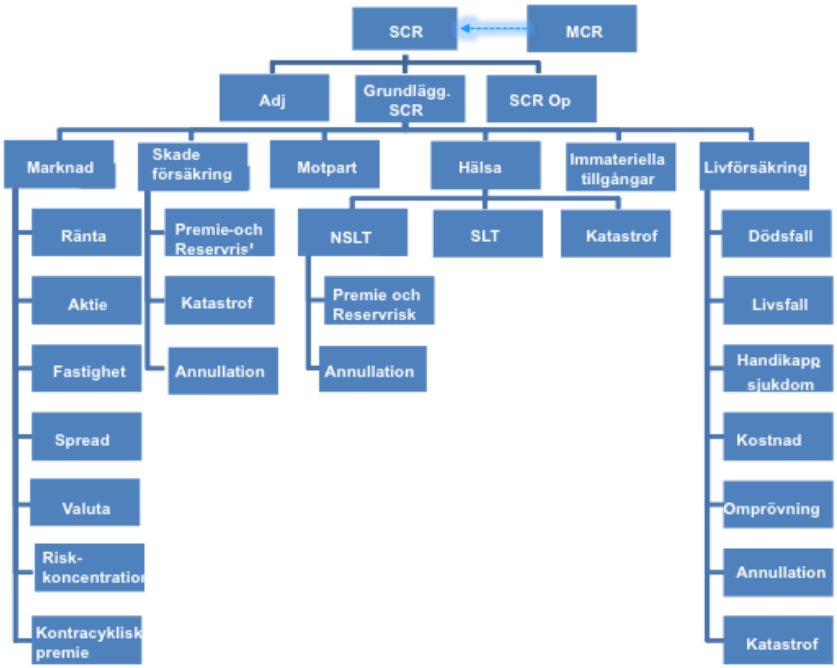
- Dels den ***bästa skattning*** som är nuvärdet av alla kommande kassaflöden hänförliga till ingångna avtal med användande av de bästa antaganden man kan göra
- Dels en beräknad ***riskmarginal*** enligt Cost-of-capital metoden

Skillnader i kapitalbas
Kapitalbasen för Solvens I tar sin utgångspunkt i eget kapital inklusive obeskattade reserver enligt legalt bokslut. Därefter görs avdrag för värdet av immateriella tillgångar och tillägg med övervärden som inte bokförts avseende till exempel aktier i dotterbolag.

I Solvens II utgörs kapitalbasen av eget kapital inklusive obeskattade reserver enligt legalt bokslut med tillägg för den effekt som uppstår vid omvärdering, enligt Solvens II-regelverkets markandsvärde principer. Kapitalbasen ska också indelas i kvalitetsnivåer (”tiers”), dessa tiers avgör till vilken grad kapitalbasposterna kan användas för att täcka solvenskapitalkravet (SCR) och minimikapitalkravet (MCR).

Skillnader i kapitalkrav
Enligt Solvens I ska kapitalkrav (”solvensmarginal”) beräknas som det större av ett justerat premieindex och ett justerat skadeindex. I Finansinspektionens Trafikljus-rapportering sker kapitalkravsberäkning istället utifrån risktyper, vilket är mer likt den ansats för beräkning av kapitalkrav som används inom Solvens II.

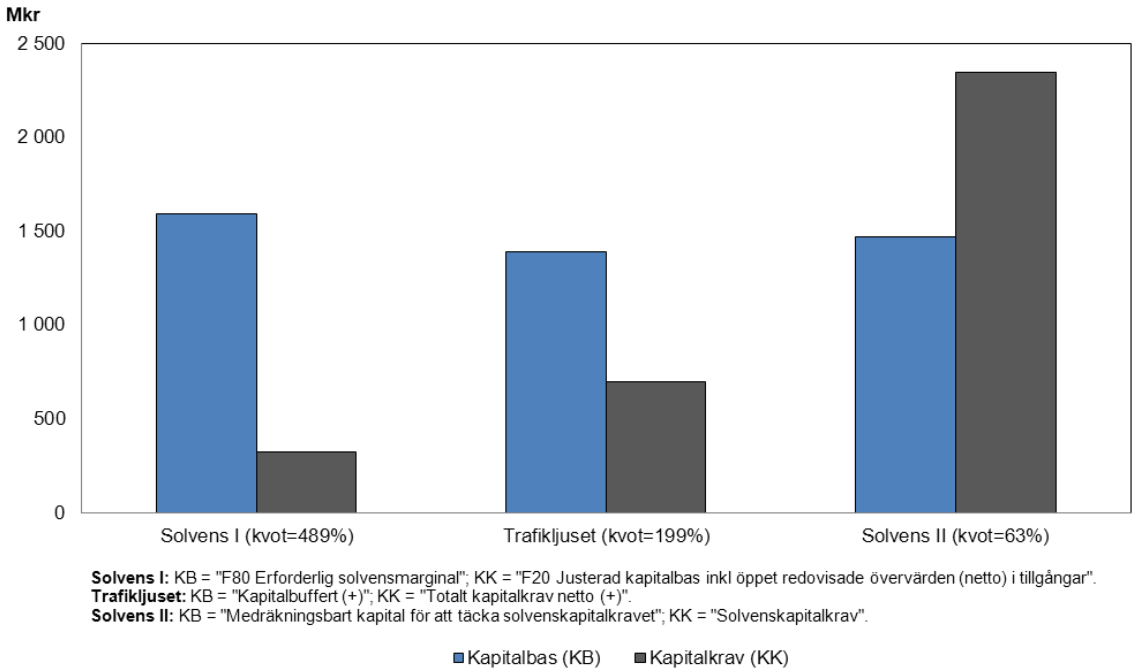
Solvenskapitalkravet, vilket utgör det huvudsakliga kapitalkravet enligt Solvens II, ska motsvara den förlust som väntas uppstå vid händelse att bolaget drabbas av det för bolaget värsta riskscenario som kan väntas inträffa under en 200-årsperiod och försäkringsbolag ska alltså hålla tillräckligt med kapital för att kunna hantera detta. Om kapitalbasen understiger solvenskapitalkravet ska bolaget vidta åtgärder för att så snabbt som möjligt återgå till att vara solvent. Det kan handla om att omstrukturera verksamheten eller genomföra kapitalinjektioner.

Modellen som används för att räkna ut solvenskapitalkravet är en så kallad stresstestbaserad riskmodell som för samtliga riskkategorier antar ett stressat scenario motsvarande vad som kan väntas inträffa i genomsnitt en gång vart 200:e år (baserat på historiska data). För aktierisk kan detta till exempel motsvara en nedgång i aktiepriser på 49 procent. I nästa avsnitt redovisas Patientförsäkringen LÖFs solvenskapitalkrav och senare i dokumentet presenteras en åtgärd som Patientförsäkringen LÖF kan göra för att minska risken, och därmed solvenskapitalkravet.

3 HUR SER DET UT IDAG FÖR LÖF?

3.1 Vad är LÖFs kapitalkrav idag enligt Solvens I, Trafikljuset och Solvens II?

Solvens I: KB = "F80 Erforderlig solvensmarginal"; KK = "F20 Justerad kapitalbas inkl öppet redovisade övervärden (netto) i tillgångar".
Trafikljuset: KB = "Kapitalbuffert (+)"; KK = "Totalt kapitalkrav netto (+)".
Solvens II: KB = "Medräkningsbart kapital för att täcka solvenskapitalkravet"; KK = "Solvenskapitalkrav".

Figuren ovan visar att kraven för rapportering enligt Solvens I, Finansinspektionens Trafikljus och Solvens II medför skilda kapitalkravsbelopp. Patientförsäkringen LÖF höll per 2013-12-31 tillräckligt med kapital för att täcka kapitalkrav beräknat enligt Solvens I och Finansinspektionens Trafikljus. Kapitalbasen var däremot inte tillräckligt stor för att även täcka kapitalkravet beräknat i enlighet med det kommande Solvens II-regelverket. Gemensamt för Trafikljuset och Solvens II är att båda metoderna kräver att kapitalkravet beräknas utifrån bolagets risker. Som resultatet i figuren nedan indikerar märks däremot stora skillnader i vilka risker som beaktas i metoderna samt i hur dessa beräknas (figuren inkluderar endast risktyper som resulterar i kapitalkrav Patientförsäkringen LÖF).

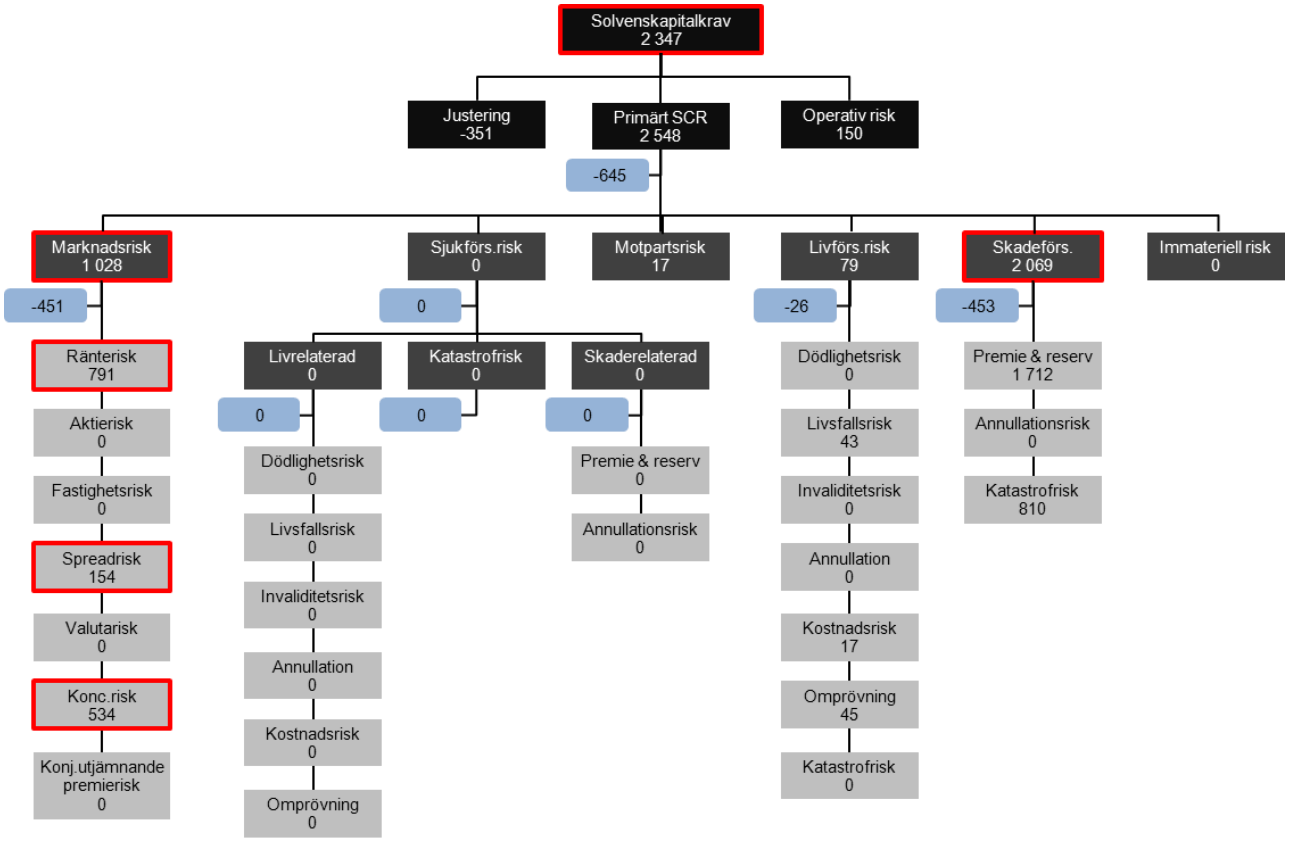

3.1 Huvudsakliga risker:

3.1.1 *Riskträdet*

Främst bidragande till Patientförsäkringen LÖFs totala risk, mätt i form av solvenskapitalkrav i enlighet med Solvens II-regelverket, är skadeförsäkringsrisk och marknadsrisk.

Skadeförsäkringsrisken uppstår som en konsekvens av att Patientförsäkringen LÖFs framtida skadeutbetalningar idag inte med fullständig precision kan fastställas. De framtida utbetalningarna och det framtida behovet av premier går att uppskatta men osäkerheten avseende tidpunkter, antal och belopp för de framtida utbetalningarna kan inte helt elimineras. Patientförsäkringen LÖF kan inte heller med säkerhet fastställa om och när en händelse av katastrofkaraktär kommer inträffa.

Marknadsrisk uppstår som följd av Patientförsäkringen LÖFs ränterisk, spreadrisk och koncentrationsrisk.

- Ränterisken representerar risken för att räntekurvan minskar, vilket skulle få till följd att Patientförsäkringen LÖFs kapitalbas reduceras. Konsekvensen av ränteförändringar förklaras mer ingående i nästa delkapitel.
- Spreadrisk representerar risken för att värdet på Patientförsäkringen LÖFs investeringar minskar i värde till följd av att de utvecklas på sådant sätt att de med tiden bedöms som mindre säkra.
- Koncentrationsrisk representerar risken för att kreditvärdigheten hos någon av Patientförsäkringen LÖFs motparter minskar, och växer till följd av att Patientförsäkringen LÖF har relativt stora exponeringar mot ett begränsat antal motparter.

3.1.2 *Hur påverkas LÖFs tillgångar och skulder av räntan?*

Räntekänsligheten i Patientförsäkringen LÖFs tillgångar och skulder uppstår till följd av Solvens II-regelverkets krav på marknadsvärdering. Marknadsvärdering bygger på konceptet att inflöden som inträffar idag är värda mer än jämnstora inflöden som inträffar imorgon, om ett år eller om flera år. Anledningen till detta är att de inflöden som inträffar idag skulle kunna investeras riskfritt (i räntebärande statspapper) fram till dess att de framtida inflödena inträffar. Investeringarna ger upphov till räntebetalningar över tid och det investerade beloppet växer därmed från det att investering gjorts.

I försäkringssammanhang är det ofta mer intressant att bedöma vad in- och utflöden är värda idag än vad de kommer att vara värda vid ett framtida tillfälle. För att identifiera nuvärdet på in- och utflöden används samma resonemang som i föregående stycke, fast istället för att multiplicera det idag investerade beloppet med räntan (i syfte att ta höjd för framtida räntebetalningar), divideras det framtida beloppet med detsamma. Den resulterande siffran motsvarar det belopp som försäkringsbolaget skulle behöva investera idag, till den riskfria räntan (diskonteringsräntan), för att investeringens framtida värde ska motsvara värdet på det framtida inflödet. På detta sätt kan nuvärden på såväl framtida inflöden (normalt tillgångar) som framtida utflöden (normalt skulder) beräknas. Figuren nedan visar en fiktiv nuvärdesberäkning som speglar Patientförsäkringen LÖFs

karaktär på så sätt att skadeutbetalningarna till förmånstagarna generellt sett ligger längre fram i tiden än ränteinbetalningarna från Patientförsäkringen LÖFs placeringar:

Nuvärdet för framtida kassaflöden som ligger långt fram i tiden är alltså mer räntekänsligt än nuvärdet för kassaflöden som ligger nära i tiden. Patientförsäkringen LÖFs utflöden inträffar generellt längre fram i tiden än bolagets inflöden och nuvärdet av dessa är därför mer räntekänsliga. Detta innebär också att en räntenedgång medför att värdet på Patientförsäkringen LÖFs skulder ökar mer än värdet på bolagets tillgångar, med följd att kapitalbasen minskar.

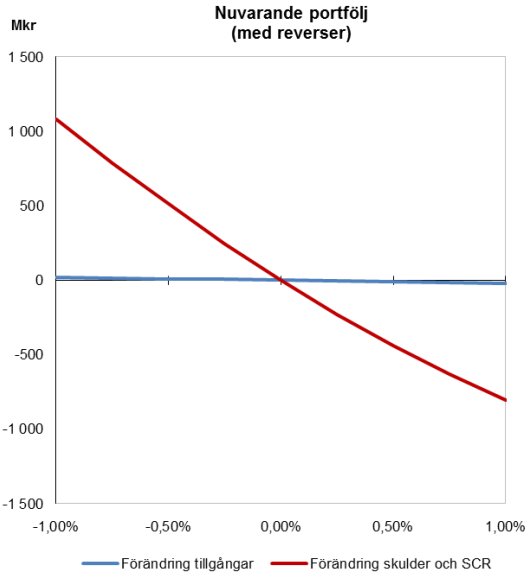
4 KAPITALSITUATIONEN FÖR PATIENTFÖRSÄKRINGEN LÖF?

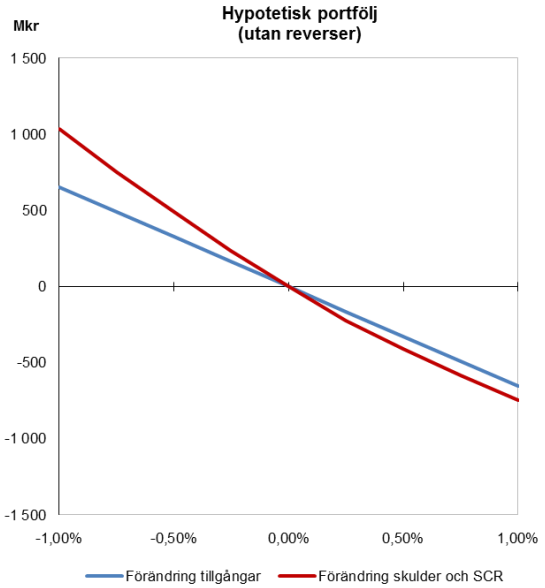
Patientförsäkringen LÖF har under 2013 beräknat hur bolagets kapitalsituation bedöms vara inför kommande Solvens II regelverk. Bolaget har kommit fram till att ett kapitaltillskott kommer att krävas för att hantera det beräknade underskottet av kapital. Samt att de utställda reverserna bör lösas in för att minska det kommande solvenskravsbehovet. Kapitalet behöver dessutom utökas med en säkerhetsmarginal. Det framräknade totala kapitaltillskottet uppgår till 1 200 Mkr.

4.1 Vad innebär det att förtidsinlösa reverserna och utöka kapitaltillskottet?

Patientförsäkringen LÖFs reverser driver betydande kapitalkrav i form av marknadsrisk på grund av ett stort durationsgap mellan reverserna och skulderna. Om reverserna istället skulle ersättas av räntebärande värdepapper med en längre duration liknande den på skuldsidan och med högsta möjliga kreditbetyg skulle marknadsrisken och då även kapitalkravet minska. En annan anledning till att lösa reverserna är att de också driver kapitalkrav på grund av koncentrationsrisk.

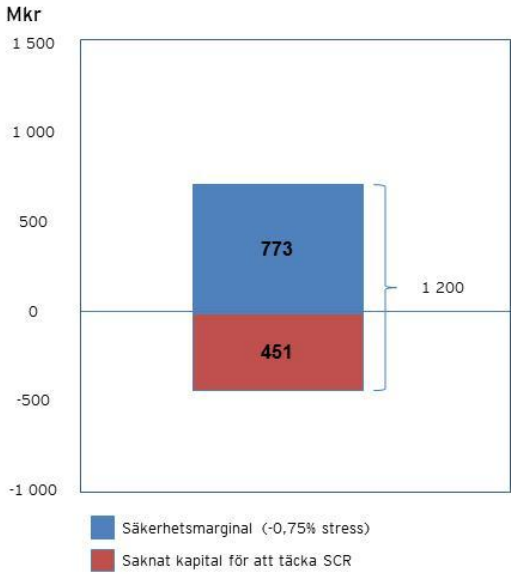
Följande grafer visar marknadskänsligheten av LÖFs tillgångar med nuvarande portfölj samt med en hypotetisk portfölj utan reverserna med värdepapper till högsta möjliga betyg. Den horisontella axeln anger storleken på förändringen av diskonteringsräntan för alla olika tidpunker. Det innebär att diskonteringsräntan ändras med visst antal punkter oavsett förfallodag. Den lodräta axeln anger hur dessa påverkar Patientförsäkringen LÖFs tillgångar samt Patientförsäkringen LÖFs skulder inklusive solvenskapitalkrav. Som graferna tydligt visar skulle LÖF med en hypotetisk portfölj kunna placera tillgångarna mer likt skuldsidans duration och räntekänslighet och med det kunna minska ränterisken.

4.2 Hur mycket pengar behövs?

Kapitaltillskottet om 1 200 Mkr motsvarar den avrundade summan av det beräknade underskottet av kapital för att täcka solvenskapitalkravet, reducerat med den positiva kapitalkravseffekt som möjliggörs genom förtidsinlösen av reverserna, och säkerhetsmarginalen.

Den första komponenten, kapitalunderskottet, uppgår till 451 Mkr och har beräknats som de 873 Mkr som Patientförsäkringen LÖF per 31 december 2013 saknade för att följa solvenskapitalkravet, minus de 422 Mkr i kapitalkrav som bedöms vara möjliga att frigöra om reverserna förtidsinlöses och ersätts av värdepapper med längre duration och högsta möjliga kreditbetyg.

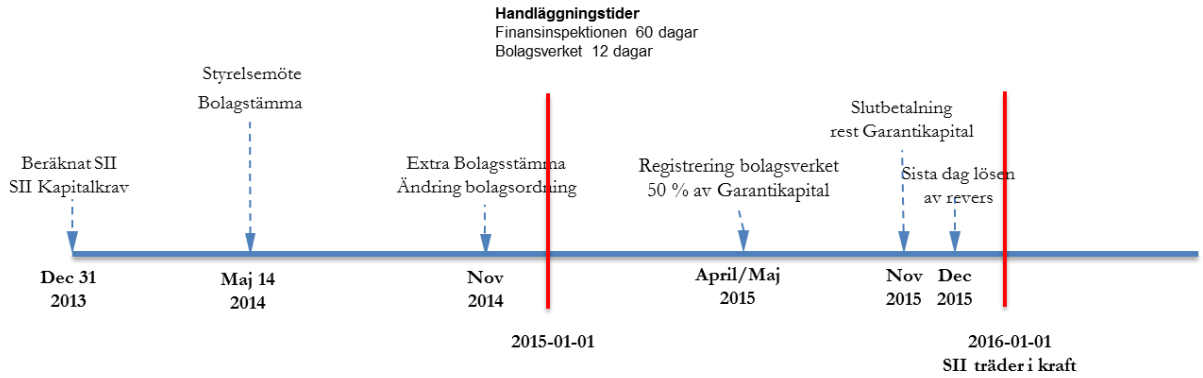
Den andra komponenten, säkerhetsmarginalen, uppgår till 773 Mkr och motsvarar den negativa kapitalbasförändring som bedöms kunna uppstå till följd av att räntan minskar med -75 punkter.

4.3 Vad är garantikapital och hur redovisas garantikapitalet?

Garantikapital som tillskjuts i syfte att kapitalisera bolaget och som redovisas som eget kapital i LÖF uppfyller definitionen på en tillgång i landstinget och ska redovisas som investering (finansiell anläggningstillgång) i landstingets balansräkning. Nedskrivningsprövning ska ske enligt gällande regelverk. Så länge bolagets eget kapital överstiger tillskjutna medel föreligger inget nedskrivningsbehov.

Befintliga reverser kommer att lösas senast 31 december 2015 och inte längre finnas kvar i balansräkningen. Redovisningskonsekvenserna är avstämda med expertgruppen inom Rådet för kommunal redovisning i maj 2014.

4.4 Vilka datum är viktiga att känna till?

.

4.5 Vad händer om LÖF ej erhåller kapitaltillskott?

Skulle LÖF hamna i en situation där kapital saknas i bolaget så är bolaget skyldigt att anmäla det till Finansinspektionen. I ett sådant scenario kommer Finansinspektionen att kräva en plan på hur bolaget planerar göra för att nå upp till SCR nivå. Skulle plan för detta saknas kommer Finansinspektionen påbörja tvångslikvidering av bolaget. Om scenariot är att bolaget inte ens når upp till MCR nivå kommer Finansinspektionen påbörja en tvångslikvidering omedelbart. Det skulle innebära att Sveriges landsting och regioner i ett sådant scenario skulle stå utan patientförsäkring till skadelidande patienter i vården.

Patientförsäkringen LÖF

4.6 Bilaga 1 Kapitaltillskott per Landsting och Region

Län	Landsting	Folkmängd 2013-12-31	Fördelnings -nyckel	Kapitaltillskott till LÖF, kkr
01 Stockholms län	Stockholms Läns Landsting	2 163 042	22,4 %	269 123
03 Uppsala län	Landstinget i Uppsala län	345 481	3,6 %	42 984
04 Södermanlands län	Landstinget Sörmland	277 569	2,9 %	34 535
05 Östergötlands län	Landstinget i Östergötland	437 848	4,5 %	54 476
06 Jönköpings län	Landstinget i Jönköpings län	341 235	3,5 %	42 456
07 Kronobergs län	Landstinget Kronoberg	187 156	1,9 %	23 286
08 Kalmar län	Landstinget i Kalmar län	233 874	2,4 %	29 098
09 Gotlands län	Region Gotland	57 161	0,6 %	7 112
10 Blekinge län	Landstinget Blekinge	152 757	1,6 %	19 006
12 Skåne län	Region Skåne	1 274 069	13,2 %	158 518
13 Hallands län	Region Halland	306 840	3,2 %	38 177
14 Västra Götalands län	Västra Götalandsregionen	1 615 084	16,7 %	200 946
17 Värmlands län	Landstinget i Värmland	273 815	2,8 %	34 068
18 Örebro län	Örebro läns landsting	285 395	3,0 %	35 508
19 Västmanlands län	Landstinget Västmanland	259 054	2,7 %	32 231
20 Dalarnas län	Landstinget Dalarna	277 349	2,9 %	34 507
21 Gävleborgs län	Landstinget Gävleborg	277 970	2,9 %	34 585
22 Västernorrlands län	Landstinget Västernorrland	242 156	2,5 %	30 129
23 Jämtlands län	Jämtlands läns landsting	126 461	1,3 %	15 734
24 Västerbottens län	Västerbottens läns landsting	261 112	2,7 %	32 487
25 Norrbottens län	Norrbottens läns landsting	249 436	2,6 %	31 034
Summa		**9 644 864**	**100 %**	**1 200 000**

Patientförsäkringen LÖF

4.7 Bilaga 2 Reversstorlek per Landsting och Region

Län	Landsting	Nominellt värde, kkr
01 Stockholms län	Stockholms Läns Landsting	1 284 262
03 Uppsala län	Landstinget i Uppsala län	212 084
04 Södermanlands län	Landstinget Sörmland	173 410
05 Östergötlands län	Landstinget i Östergötland	274 300
06 Jönköpings län	Landstinget i Jönköpings län	217 308
07 Kronobergs län	Landstinget Kronoberg	118 118
08 Kalmar län	Landstinget i Kalmar län	151 289
09 Gotlands län	Region Gotland	36 950
10 Blekinge län	Landstinget Blekinge	98 695
12 Skåne län	Region Skåne	787 411
13 Hallands län	Region Halland	190 294
14 Västra Götalands län	Västra Götalandsregionen	1 009 986
17 Värmlands län	Landstinget i Värmland	177 202
18 Örebro län	Örebro läns landsting	180 027
19 Västmanlands län	Landstinget Västmanland	162 034
20 Dalarnas län	Landstinget Dalarna	178 818
21 Gävleborgs län	Landstinget Gävleborg	178 845
22 Västernorrlands län	Landstinget Västernorrland	157 755
23 Jämtlands län	Jämtlands läns landsting	82 255
24 Västerbottens län	Västerbottens läns landsting	167 115
25 Norrbottens län	Norrbottens läns landsting	161 842
Summa		**6 000 000**